

Національний університет
«Острозька академія»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

І. Д. Пасічник

«29» березня 2022 року

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ІСТОРІЇ ТА АРХЕОЛОГІЇ

для вступників на навчання для здобуття освітнього ступеня
бакалавра

Острог – 2022

Програма фахового вступного випробування для вступників на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітнього ступеня молодшого бакалавра, а також осіб, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план зі спеціальності 032 «Історія та археологія», освітньо-професійної програми «Історія та археологія». Укладачі: Микола БЛИЗНЯК, Андрій СМІРНОВ. Острог: НаУОА, 2022.

Програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри історії ім. проф. М.П. Ковальського (Протокол № 10 від 18 березня 2022 року)

Завідувач кафедри історії

ім. проф. М.П. Ковальського

Микола БЛИЗНЯК

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 6 від 29 березня 2022 року)

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Ольга КРИВИЦЬКА

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного випробування з «Історія України» спрямована на одну з ключових проблем українського минулого – формування й розвиток української державності у контексті світової та європейської історії. Особливу увагу приділено історії народів, що в різний час мешкали на теренах сучасної України і творили її цивілізаційний поступ. Представлено сучасні розуміння про шляхи еволюції людських спільнот на сучасних українських землях. Важливим є погляд на східнослов'янські цивілізації у світлі творення міцного політичного об'єднання – Київської Русі. З цього часу і до наших днів з певними тривалими перервами тривав державотворчий процес. Відображено новітній рівень розвитку національної історичної науки.

Результати вступного випробування використовуватимуться під час формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників у межах ліцензованого обсягу.

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету «Острозька академія» та Положення про організацію та проведення вступних випробувань у Національному університеті «Острозька академія»

https://www.ou.edu.ua/ua/abiturijentovi/receiving_commission/polozhenya_pro_pruymalny_komisiyu

Вступне випробування проводиться у письмовій формі або з використанням комп'ютерної техніки та системи Moodle.

Вступники повинні мати ґрунтовні знання про основні тенденції та напрямки розвитку українських земель, набуття практичних навичок та вмінь системного розгляду минулого нашої держави.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників

Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра абітурієнти повинні мати неповну вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі природничо-наукових, загальноісторичних та конкретно-історичних наук. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Абітурієнт повинен:

- розуміти основні тенденції перебігу історичного процесу на українських землях;
- знати основні проблеми історії України;
- володіти практичними навичками роботи з джерелами та літературою;
- знати основні події та факти минулого України у зв'язку з європейським історичним процесом;
- аналізувати процеси становлення та розвитку української держави, формування українського народу та його взаємини з сусідами;
- орієнтуватися у теоретично-практичних засадах сучасного бачення історії України.

III. НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ, ЯКИЙ ВІНОСИТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Утворення і розвиток Київської Русі.
2. Політична дезінтеграція.
3. Землі-князівства Південної Русі.

4. Соціокультурний розвиток у добу Київської Русі.
5. Об'єднання Галичини і Волині.
6. Боротьба за владу в Галичині в першій третині XIII ст.
7. Данило Галицький. Даниловичі.
8. Занепад Галицько-Волинської держави.
9. Захоплення України Литвою та Польщею.
10. Централізація Великого князівства Литовського та українські землі.
11. Українські землі в складі Речі Посполитої XVI – XVIII ст.
12. Розвиток соціальних і економічних структур у XVI – XVII ст.
13. Українська церква до Берестейської унії.
14. Реформація і Контрреформація на Україні.
15. Проблема єдності церков.
16. Українське православ'я в XVII ст.
17. Утворення і розвиток українського козацтва.
18. Українська національна революція середини XVII ст.
19. Руїна – криза Української козацької держави.
20. Економічний розвиток українських земель у XVIII ст.
21. Українська держава в кінці XVII – на початку XVIII ст.
22. Північна війна та Україна.
23. Гетьман І. Мазепа та його державна діяльність
24. Конституція П. Орлика.
25. Ліквідація автономії України-Гетьманщини.
26. Економічна ситуація на українських землях у складі Австрійської та Російської імперій в першій половині XIX ст.
27. Кирило-Мефодіївське братство.
28. Реформи 1860 – 70-х рр. в підросійській Україні.
29. Суспільно-політичне життя в українських землях XIX ст.
30. Україна в Першій світовій війні
31. Передумови Української революції 1917 – 1921 рр.
32. Досягнення та прорахунки Центральної Ради.
33. Універсали Центральної Ради та їх історичне значення.
34. Гетьманат Скоропадського.
35. Директорія УНР: внутрішня і зовнішня політика.
36. ЗУНР.
37. Радянська Україна в 1920-ті рр. НЕП та українізація.
38. Радянська модернізація економіки.
39. Колективізація сільського господарства в Україні та її наслідки.
40. Терор 30-х рр. XX ст. в Україні.
41. Голодомор 1932-1933 рр.
42. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період.
43. Україна на початковому етапі Другої світової війни.
44. Етапи та основні події Другої світової війни та Україна.
45. Окупаційний режим в Україні. Рух Опору.
46. Втрати України в Другій світовій війні.
47. Відбудова зруйнованого господарства.
48. «Відлига»: суспільно-політичне та економічне життя України.
49. Наростання економічної та політико-ідеологічної кризи.
50. Опозиційний рух.
51. Етапи «перебудови» та її зміст.
52. Спроба державного перевороту в СРСР та її наслідки для України.
53. Трансформація політичної влади.
54. Парламентські й президентські вибори 1994 р.
55. Ухвалення Конституції 1996 р.

56. Політичне протиборство 1998 – 2004 рр.
57. Помаранчева революція.
58. Революція гідності.
59. Російсько-українська війна 2014 – 2021 рр.

IV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баран В.К. Україна після Сталіна: нарис історії. 1953 – 1985 рр. Львів: Свобода, 1992. 134 с.
2. Баран В.К., Даниленко В.М. Україна в умовах системної кризи (1946 – 1980-і рр.). Київ: Альтернативи, 1999. Серія: Україна крізь віки. Т. 13. 304 с. URL: <http://histans.com/LiberUA/966-7217-24-8/966-7217-24-8.pdf>
3. Беркгоф К. Жнива розпачу. Життя і смерть в Україні під нацистською владою. Київ: Вид-во Критика, 2011. 556 с.
4. Бойко О.Д. Історія України. Підручник. 7-е вид. Київ: ВЦ Академія, 2018. 720 с.
5. Вегеш М. Карпатська Україна 1938 – 1939 років у загальноєвропейському історичному контексті. Ужгород, 1997. Т. 1, 2.
6. Верига В. Втрати ОУН в Другій світовій війні. Торонто, 1991.
7. Голобуцький В. Запорозьке козацтво. Київ, 1994
8. Голодомор в Україні: соціально-економічні, політичні, міжнародно-правові аспекти, свідчення очевидців: навчальний посібник / За заг. ред.: Ю. Шаповала, О. Потехіна. Суми, 2018. 225 с.
9. Грицак Я. Нарис історії України: Формування модерної української нації XIX–XX ст. Київ: Генеза, 1996. URL: http://history.franko.lviv.ua/gryc_content.htm
10. Грушевський М.С. Очерки истории украинского народа. Киев, 1991
11. Грушевський М.С. Історія України-Руси. Київ, 1991 - 1998. Т.1-10
12. Гуржій І.О. Українська козацька держава в другій половині XVII – XVIII ст.: кордони, населення, право. Київ, 1996.
13. Даниленко В. М. Україна в 1985-1991 рр.: остання глава радянської історії. Київ: Інститут історії України, 2018. 278 с. URL: [file:///C:/Users/KRPS/Downloads/0013985%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/KRPS/Downloads/0013985%20(1).pdf)
14. Даниленко В.М. Україна 1989 – 1991 рр.: остання глава радянської історії. Київ: Ін-т історії України НАН України, 2018. 278 с.
15. Дорошенко Д.І. Нарис історії України. Київ, 1991. Т.1, 3
16. Західно-Українська Народна Республіка / Авт. кол.: Литвин М. Р. (керівник), Грицеляк В. П., Лоза Ю. І., Сосса Р. І., Ровенчак І. І. Київ: ТОВ, 2019
17. Ісаєвич Я. Д. Галицько-Волинська держава. Львів, 1999.
18. Касьянов Г. Україна 1991–2007: нариси новітньої історії. Київ: Наш час
19. Колективізація і голод на Україні 1932 - 1933: 3б. докум. і матеріалів. Київ, 1993.
20. Косик В. Україна під час Другої світової війни. 1938 – 1945. Київ; Париж; Нью-Йорк; Торонто, 1992.
21. Крип'якевич І.П. Галицько-Волинське князівство. Київ, 1984
22. Кульчицький С. Помаранчева революція. Київ: Генеза, 2005. 368 с.
23. Кульчицький С., Якубова Л. Кримський вузол. Київ, 2018. 496 с.
24. Леп'явко С. Козацькі війни кінця XVI ст. в Україні. Чернігів, 1996
25. Магочій П.-Р. Україна. Історія її земель та народів. Ужгород: Вид-во В. Падяка, 2012. 794 с.
26. Майдан. Свідчення. Допомога постраждалим. Міжнародна солідарність / За ред.: Л. Фінберга та ін. Авт. кол.: О. Андреева, І. Берлянд, Т. Хорунжа, Л. Фінберг (керівник). Київ: Дух і Літера, 2018. 816 с.
27. Нариси новітньої історії України (1991–2021) / За ред. М. Мінакова, Г.

Касьянова, М. Роджанські. Київ, 2021. 344 с.

28. Мицик Ю., Бажан О., Власов В. Історія України. Київ, 2008. 592 с.
29. Нариси історії української революції 1917 – 1921 років. У двох книгах / Редкол.: В.А. Смолій (голова), Г.В. Боряк, В.Ф. Верстюк та ін. Київ: Наук. думка, 2011. Кн. 1. 390 с. URL: <http://histans.com/LiberUA/978-966-00-1145-8/978-966-00-1145-8.pdf>
30. Нариси історії української революції 1917 – 1921 років. У двох книгах / Редкол.: В.А. Смолій (голова), Г.В. Боряк, В.Ф. Верстюк та ін. Київ: Наук. думка, 2012. Кн. 2. 464 с. URL: <http://histans.com/LiberUA/978-966-00-0000-0/978-966-00-0000-0.pdf>
31. Патриляк І. К., Боровик М.А. Україна в роки Другої світової війни: спроба нового концептуального погляду. Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2010. 590 с.
32. Перепелиця Г. М. Україна – Росія: війна в умовах співіснування. Київ: Видавничий дім Стилос, 2017. 880 с.
33. Перша світова війна: історичні долі держав і народів (до 100-річчя від початку Першої світової війни): збірник наукових праць / Ред. кол.: Кудряченко А. І. (заг. ред.), Солошенко В. В., Врадій О. С. та ін. Київ: ДУ Інститут всесвітньої історії НАН України, 2015. 352 с.
34. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності / Пер. з англ. Р. Ключко. Харків, 2016. 496 с. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Plokhii_Serhii/Brama_Yevropy_Istoriia_Ukrainy_vid_skifskykh_voien_do_nezalezhnosti/
35. Полонська-Василенко Н. Історія України. Київ, 1993. Т.1
36. Реєнт О. Україна в Першій світовій війні: сучасні науково-методологічні акценти // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки. 2007. 16. С. 88-103. URL: http://resource.history.org.ua/publ/pro_2007_16_1_88
37. Рубльов О.С., Реєнт О.П. Українські визвольні змагання 1917 – 1921 рр. Київ: Альтернативи, 1999. Серія: Україна крізь віки. Т. 10. 320 с.
38. Русина О. Україна під татарами та литвою. Київ: Альтернативи, 1998. Т. 6. 320 с.
39. Снайдер Т. Криваві землі: Європа поміж Гітлером та Сталінім. Київ: Грані-Т, 2011. 448 с.
40. Солдатенко В.Ф. Українська революція. Історичний нарис. Київ, 1999.
41. Толочко П.П. Київська Русь. Київ, 1996.
42. Українська держава (Гетьманат) / Авт. кол.: Сосса Р. І. (керівник), Грицеляк В. П., Кучерук О. С., Лоза Ю. І., Осташко Т. С., Пиріг Р. Я., Скальський В. В. Київ, 2018.
43. Українська Центральна Рада / Авт. кол.: Сосса Р. І. (керівник), Грицеляк В. П., Кучерук О. С., Лоза Ю. І., Скальський В. В., Файзулін Я. М. Київ, 2018. (Українська революція 1917- 1921)
44. Ульяновський В.І. Історія церкви та релігійної думки в Україні. Київ, 1994. Т.1 – 2.
45. Чухліб Т. Гетьмани і монархи: Українська держава в міжнародних відносинах. 1648 – 1714 рр. Київ, 2003. 518 с.
46. Шліхта Н. Історія радянського суспільства: Курс лекцій. 2-ге вид., переробл. і доп. Харків: Акта, 2015. 252 с.
47. Яворницький Д.І. Історія запорозьких козаків. Київ, 1990 - 1993. Т.1 – 3.
48. Яковенко Н.М. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця 18 ст. Київ, 1997.
49. Яковенко Н.М. Українська шляхта з кінця XIV – до середини XVII ст. (Волинь і Центральна Україна). Вид. 2-ге, переглян. і виправл. Київ: Критика, 2008. 472 с.
50. 25 років незалежності: нариси історії творення нації та держави / Відп. ред. В. Смолій. Київ: Ніка-Центр, 2016. 796 с. URL: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-521-686-5/978-966-521-686-5.pdf>

ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Вступне випробування з історії України для вступників на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста проводиться у письмовій формі або з використанням комп'ютерної техніки та системи Moodle.

Бал вступного випробування визначається як сума балів, одержаних за вирішення 60 тестових завдань. Правильна відповідь за одне тестове завдання оцінюється в 1 бал, неправильна — 0 балів.

Загальна оцінка за виконання завдань вступного випробування виставляється системою Moodle за 12-бальною шкалою за заданою формулою, після чого автоматично переводиться у 200-бальну шкалу відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1

Переведення бала за виконання завдань вступного випробування, обрахованого за 12-бальною шкалою, в шкалу 100-200 балів

1	100
1,1	100
1,2	100
1,3	100
1,4	100
1,5	100
1,6	100
1,7	100
1,8	100
1,9	100
2	100
2,1	101
2,2	102
2,3	103
2,4	104
2,5	105
2,6	106
2,7	107
2,8	108
2,9	109
3	110
3,1	111
3,2	112
3,3	113
3,4	114
3,5	115
3,6	116
3,7	117
3,8	118
3,9	119

4	120
4,1	121
4,2	122
4,3	123
4,4	124
4,5	125
4,6	126
4,7	127
4,8	128
4,9	129
5	130
5,1	131
5,2	132
5,3	133
5,4	134
5,5	135
5,6	136
5,7	137
5,8	138
5,9	139
6	140
6,1	141
6,2	142
6,3	143
6,4	144
6,5	145
6,6	146
6,7	147
6,8	148
6,9	149
7	150
7,1	151
7,2	152
7,3	153
7,4	154
7,5	155
7,6	156
7,7	157
7,8	158
7,9	159

8	160
8,1	161
8,2	162
8,3	163
8,4	164
8,5	165
8,6	166
8,7	167
8,8	168
8,9	169
9	170
9,1	171
9,2	172
9,3	173
9,4	174
9,5	175
9,6	176
9,7	177
9,8	178
9,9	179
10	180
10,1	181
10,2	182
10,3	183
10,4	184
10,5	185
10,6	186
10,7	187
10,8	188
10,9	189
11	190
11,1	191
11,2	192
11,3	193
11,4	194
11,5	195
11,6	196
11,7	197
11,8	198
11,9	199
12	200

Вступник допускається до участі у конкурсі, якщо оцінка за виконання завдань вступного випробування складає 100 балів і більше за 200-бальною шкалою оцінювання. Якщо результат складання вступного випробування вступника становить менше 100 балів, то він не допускається до участі у конкурсному відборі.

VI. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен абітурієнт під час складання фахового вступного випробування повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно виконувати завдання;
- не принижувати будь-яким чином гідність інших абітурієнтів, учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;
- дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування у комунікації з абітурієнтами, здобувачами вищої освіти, викладачами та співробітниками НаУОА;
- не використовувати телефон або гаджети під час проведення фахового вступного випробування;
- не використовувати службові або родинні зв'язки для отримання нечесної переваги.